

ÇEHREDE SABİT ESER VAK'ALARI ÜZERİNDE İNCELEME

Yazan

Prof. Dr. Adnan ÖZTÜREL

Türk Ceza Kanununun 456 ıncı maddesi 2 inci bendinde bulunan bu ifadenin, hekimler tarafından farklı anlaşılması neticesi birbirine zıt raporlar verilmesine sebep olduğu, hatâ aynı hekimin birbirine benzerlik gösteren çehrede sabit eserlerden bazılarını kanun anlamında sabit eser kabul ettiği halde, bazılarını mezkûr kanun şumulüne sokmamakta olduğu müşahede edilmektedir. T. C. Kanununda bu tabirin tarifi yapılmadığı için, hukukçular arasında da değişik tefsirlere sebep olduğu, Yargıtay içtihatlarının birbirine uymadıkları, Adli Tıp Mütahasssılarıyla diğer hekimler ve hukukçular arasında müşterek bir anlayışın bulunmadığı görülmektedir.

Adli Tıp Reisliğinden alınan bilgiye nazaran Adli Tıp Meclisi tarafından verilen raporların % 8-10 nisbetini çehrede sabit eser teşkil etmektedir. Meclise senede, hakkında mübâyin veya kanaatbahş bulunmayan rapor verilmiş 1500-2000 vak'a tetkik edilmek üzere gönderilmektedir. 1959 senesinde 2113, 1960 senesi 7. ayında 1883 dosya tetkik edilmiştir. Meclis tarafından ortalama senede 10-12 bin rapor verilmektedir. Bu raporlardan çehrede sabit eser olan 1500-2000 inin ancak % 5-10 u T. C. Kanununun 456 ıncı maddesi 2 inci fıkrası şumulüne girer mahiyette kabul edilmektedir. Bu durum çehrede sabit eser mefhumunun pek çok hekim tarafından anlaşılmadığını göstermektedir.

Çehrede sabit eser konusunda, hekimlerimiz veya Adli Tıp Mütahasssılarımızca bugüne kadar kayda değer bir çalışma yapılmamıştır.

Bu mevzudaki yargıtay kararlarından bazılarını ve bu günkü telâkkileri gözden geçirip, 81 vaka üzerinde yapılan etüdün neticelerini izah etmek faydalı olacaktır.

Türk Ceza Kanununun 456 ıncı maddesi ikinci fıkrasında katil kastıyla olmıyan yaralamalarda çehrede sabit eser husule gelirse, iki seneden 5 seneye kadar hapis verileceği hükmü bulunmaktadır. Ceza kanununda bulunan «çehrede sabit eser» tabiri İtalyanca «Sfregio Permanente del Viso» kelimeleri karşılığıdır. Sfregio yani sabit eser, hakikî ve tam bir şekil kaybı olmadan, çehrenin ahengini devamlı bir surette ve hissölunur derecede değiştiren bir arazdır. Zanardelli'nin esbabı mucibe lâhiyasında bildirildiğine göre; 1859 tarihli İtalyan Ceza kanununda bulunan «detorpazione» tabirinin, Sfregio'yu ihtiva edip etmediği şüpheliydi. 1876 tasarısında «deterpazione yerine» «deformazione» kullanıldı ve ayrıca sfregio kelimesi de ilâve edildi.

İtalyanlar Sfregio kelimesi üzerinde ısrarla durmuşlardır. Bunun sebebi Zanardelli'nin bildirdiğine göre; İtalya'nın bazı yerlerinde, çok defa intikam arzusıyla, bazan kıskançlıklarla, sevilen bir kadının başkasına gitmesine mani olmak için ekseriyetle ustura ile Sfregio yapılmasıdır. Sfregio tabirine İtalyan kanunundan başka bir kanunda tesadüf edilmemektedir. İtalyan kanun vazı bir önleyici tedbir olarak bunu yapmıştır. Bundan dolayı mucip sebepler lâyihasında Sfregio «çehrenin düzgünlüğüne, hatlarının ahengine ve hatta güzelliğine yapılan bir zarar» olarak tarif edilmiş, dilimize çehrede değişiklik diye tercüme edilen, müessir fiilin çok ağır şekli olan «deformazion» ile karıştırılmaması gerektiği bildirilmiştir.

Manziniye göre sabit eser çehrenin ahengini bozmalı, fakat asli şeklini yokedecek kadar olmamalıdır. Manjino'ya göre de, çehrede sabit eser yani Sfregio olduğunu söyleyebilmek için, çehre tamamen değişmemeli, görünüşü kötüleşmemelidir. Saltelli ve Romani Difalco'ya göre ise, çehrede sabit eser, deformazione şeklinde tecelli etmeyen fakat çehrenin ahengini hissedebilir derecede ve devamlı olarak değiştiren, ifade ve güzellik ihlâlidir.

1930 tarihli yeni İtalyan Ceza Kanunu çehrede sabit eser ile daimî değişiklik arasında ceza bakımından bir fark kabul

etmemiştir. Eskiden İtalyan ceza kanununda bulunan çehrede daimî değişiklik tabiri kaldırılmıştır. Bu husus Türk Ceza Kanunundan henüz kaldırılmamıştır.

Türk nazariyat ve tatbikatın da hemen hemen İtalya'daki şekil hakim bulunmaktadır. Prof. Faruk Erem sabit eseri; çehrenin intizamına, hatlarının ahengine, hattâ güzelliğine zarar verilmesi olarak tarif etmektedir. Prof. Nurullah Kunter de aynı fikirdedir. Prof. Sulhi Dönmezer, yüzün tabii görünüşüne tesir kıstasına estetik kıstasına tercih etmektedir. Tabii görünüşe tesirin lehte olması, yani bir çirkinin güzelleşmesi halinde dahi, müessir fiil ağır şekline ceza verilmesi kanaatında bulunanlar da vardır.

Yargıtayın, estetik kıstasa bağlı kalmakla beraber, bazan bu kıstastan ayrılır gibi olduğu, arazın sabit olup olmadığına baktığı veya tabii görünüşe tesir edip etmediğini araştırdığı da olmuştur.

Çehrede sabit eser tesbit edildiği takdirde yüz güzelliğinin araştırılmasına lüzum olmadığı çünkü her sabit eserde çehre estetiğinin bir miktar bozulacağına dair bir yargıtay kararı da mevcuttur. Kanunda sabit eserin vasıfları tarif edilmediği cihetle raporlarda sabit eser tabirinin bulunması kanunun tatbikine kâfi gelmektedir. Çehrede sabit eseri tesbit edecek bilirkişinin kim olacağı münakaşa mevzuu teşkil etmektedir. Adli Tıp Meclisinin 1937, 1939, 1944 yıllarında verdiği, kararlar arasında «çehrede sabit eser olup olmadığının takdiri bir fen işi olmadığından bunun takdiri mahkemeye aittir» denilmektedir. Adli Tıp Meclisinin bu tarihlerde verdiği kararlarda ileri sürülen gerekçe bir bakıma makul fikirleri ihtiva etmektedir. Fakat bu kararlar tutunamamıştır. Bugünün Adli Tıp anlamına uymadığından değiştirilmiştir. Kanunun istediği şekilde çehrede sabit eser tesbitinin hekimlerce ve tercihen Adli Tıp mütehassıslarınca yapılmasının muvafık olduğu kanaatındayım. Esasen 1950 tarihinde çehredeki izin sabit olup olmadığı Adli Tıp meclisi raporu ile tesbit edilmeden, ceza arttırılmıyacağı hakkında Yargıtay kararı vardır. Sabit eser bir metre mesafe gibi kısa bir yerden görülemese dahi kanun anlamında sabit eser kabul edilebilir. Bu hususun tesbiti hekime bırakılmalıdır.

Kulak çehreden sayılır ve kulaktaki sikatrislerde çehrede sabit eser vasfını haiz olabilir.

Yüzde sabit eser muayenesinde tatbik ve kabul edilen esaslar ve alınan neticeler :

1952 - 1961 senelerinde Ankara Tıp Fakültesi Adli Tıp ve Sosyal Tıp enstitüsünden doğrudan doğruya muayenesi istenen veya mübayin raporlar dolayısıyla muayeneye gönderilen 81 vakıa tetkik edilmiştir.

Sabit eserin tesbitinde, çehrede azçok estetik bakımından bir değişiklik husule gelmiş bulunması nazarı itibare alınmıştır. Sabit eserin muayyen bir mesafede görülüp görülmemesi her vakada ehemmiyeti bulunmadığı kanaatıyla kısa mesafeden farkedilen nedbelerden bir kısmı dahi çehrede sabit eser kabul edilmiştir.

Mübayin raporlar üzerinde, şahsın muayenesi yapılmadan fotoğraflar tetkiki ile sabit eser kararı verilmemiştir. Fotoğraf tetkiki ile her vakada çehrede sabit eser kararı verilemeyeceği kanaatındayım. Adli foto servislerinden muayyen şartlarla çekilen fotoğraflardan istifade etmek mümkündür. Bu servisler memleketimizde yeter derecede bulunmadığından, rastgele çekilen fotoğraflarla, şahıs muayene edilmeden, çehrede sabit eser kararı verilmesinin pekçok hataya sebep olabileceği tabiidir.

1954 senesinden sonra enstitümüze gönderilen vakaların adedi artmıştır. Bu artış mahkemelerin karar ve kanaatlerimize gösterdiği bir teveccüh olarak kabul edilebilir (cetvel I).

Muayene edilen vakaların % 74 üne mübayin rapor verilmiştir. Bu nisbet diğer tıbbi muayenelerde verilen raporlara nazaran kanaatımca en yüksek mübayin rapor nisbetleri arasında bulunmaktadır. Hekimlerce çehrede sabit eser mefhumunun müşterek kıstaslara tabi tutulmadığı, lâyıkiyle manasının anlaşılmadığı, hatalı raporlar verildiği bir hakikattir.

81 vakadan % 44, 2 si çehrede sabit eser kabul edilmiştir. Bu duruma nazaran yaralanma neticesi bize gönderilen vakalarda yarıdan azı sabit eser kabul edilmiştir.

81 vakanın % 60 ı kavga, % 10 u tecavüz, % 1 sı ırza tecavüz, % 5 trafik kazası neticesi husule geldiği tesbit edilmiş, % 19 unun mahiyeti anlaşılmamıştır. Irza tecavüz vakaları neticesi husule gelen çehrede sabit eser nisbeti calibi dikkattir.

Vakaların % 68 i Ankara'dan, % 32 si Ankara harici vilâyetlerden gönderilmiştir. Ankara'dan gönderilen vakalara verilen mübayin rapor nisbeti, hariçten gönderilenlere nazaran düşüktür. Bunun sebebi, hariçteki muayenelerden çoğunun mütehasıs hekimlere yaptırılmamasıdır.

Vakaların % 45 i Asliye ceza mahkemeleri, % 20 si ağır ceza, % 15 sulh ceza, % 20 savcılıklarca gönderilmiştir. Hazırlık tahkikatında daha fazla nisbette muayeneye gönderilmesi, mahkemelerin lüzumsuz yere işgal edilmemesi şayanı temennidir. Mahkemelerin muayeneye gönderme süresi 3 ay ile 3 sene arasında değişmektedir. Bu sürenin uzamasına, mübayin raporlar, daha doğrusu ihtisas sahibi hekimler tarafından muayene edilmemesi sebep olmaktadır.

81 Muayenenin % 72 si erkek, % 28 i kadın, % 41 i şehirli, % 59 u köylüdür. Kadınların büyük bir kısmını ırza tecavüz veya sair gayri ahlâki vakalar teşkil etmektedir. Kadınlarda kavga neticesi çehrede sabit eser husulü, nisbeti düşüktür. Muayeneye gönderilen köylü kadın adedi şehirliye nazaran daha fazladır.

Cetvel II. de gösterildiği gibi; çehrede sabit eser tesbit edilen 38 vakanın % 60 ı erkek, % 40 ı kadın, % 36 sı şehirli, % 64 ü köylüdür. Muayeneye gönderilen erkek adedi 59, kadın adedi 22 olmasına rağmen, bunlardan çehrede sabit eser husulü nisbeti kadınlarda daha yüksektir. Bu durum kadınlarda sabit eser tesbit edilirken, estetik değişmenin daha kolaylıkla husule geldiği şekilde izah edilebilir.

Cetvel 3 ve 4 te çehrede husule gelen yaraların nahiyeleri ve bunlardan çehrede sabit eser mahiyeti gösterenlerin nisbetleri bildirilmiştir. 81 şahıs çehresinde 130 yara husule gelmiştir. Bu yaralardan 38 şahısta tesbit edilen, 82 yara çehrede sabit eser vasfını haiz bulunmuştur. 130 yaranın 92 tanesi çehrenin sol tarafında (% 71-54), 38 adedi sağ tarafında (% 28.

C E T V E L I

Sene	Muayene sayısı	T.C.K. 456/2 fıkrasına girenler	T.C.K. 456/2 fıkrasına girmiyenler	Hâdisenin mahiyeti		Ankara	Ankara harici	Erkek	Kadın	Şehirli	Köylü	Ağır Ceza	Sulh Ceza	Asliye Ceza	Savcılık	Mubayin Rapor verilen adedi							
				Hâdisenin mahiyeti	Hâdisenin mahiyeti																		
1952	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	—	—	—	1							
1953	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1							
1954	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1							
1955	11	5	6	8	1	8	3	7	4	3	8	3	1	6	1	4							
1956	6	4	2	4	1	4	2	4	2	3	3	2	1	2	1	5							
1957	7	3	4	6	1	4	3	6	1	2	5	1	2	4	4	5							
1958	10	6	4	9	—	6	4	8	2	4	5	1	3	4	2	7							
1959	20	9	11	16	1	15	5	16	4	9	11	3	2	4	4	15							
1960	17	6	11	12	3	11	6	12	5	11	6	5	2	4	9	14							
1961 (6 ay)	7	2	5	5	1	5	2	3	4	2	5	1	1	5	—	7							
Yekûn	81	38	43	48	8	6	4	15	19	68	55	26	32	72	28	41	59	20	15	45	20	74	
%		44,2	45,8	60	10	6	5	19	68	32	72	28	41	59	20	15	45	20	74				

C E T V E L İ I I .

Sene	Muayene sayısı	T.C.K. 456/2 fıkrasına girenler	Hâdise		Cinsi	Köyü		Gönderen Mahkeme	Mubayin Rapor verilen adedi									
			Hâdisenin mahiyeti	yeri		Şehirli	Köylü											
1952	1	1	1	1	1	1	1	1	1									
1953	1	1	1	1	1	1	1	1	1									
1954	1	1	1	1	1	1	1	1	1									
1955	11	5	2	2	4	2	3	3	3									
1956	6	4	2	2	2	1	3	2	2									
1957	7	3	2	1	1	1	3	2	2									
1958	10	6	2	1	2	3	3	3	2									
1959	20	9	4	1	2	5	4	2	3									
1960	17	6	4	1	3	2	4	1	5									
1961 (6 ay)	7	2	1	1	1	1	1	1	4									
Yekûn	81	38	20	8	2	3	5	22	16	22	16	14	24	8	7	21	2	21
%		42,5	53	20	6	8	13	60	40	60	40	36	64	21	18	46,5	4,5	55

C E T V E L III.

Sene	Muayene Sayısı	ÇEHREDEKİ YARANIN BÖLGESİ																								
		T.C.K. 456/2 Fikrasına girenler	T.C.K. 456/2 Fikrasına girmiyenler	Sol R. Frontalis	Sol R. Palpebralis	Sol R. Palpebralis	Sol R. Orbitalis	Sol R. Orbitalis	Sol R. Zygomatica	Sol R. Nasalis	Sol R. Oralis	Sol R. Buccalis	Sol R. Paratitica	Sol R. Auricularis	Sol R. Lateralis											
				Sağ	Sağ Superior	Sağ Inferior	Sağ Superior	Sağ Inferior	Sağ	Sağ	Sağ	Sağ	Sağ	Sağ	Sağ Coll											
1952	1	1	—		1																					
1953	1	1	—	1											1											
1954	1	1	—	1			2				2				1											
1955	11	5	6	4	1				4	1	3	1	2	1	1	2										
1956	6	4	2	1		2	1	1	2	1																
1957	7	3	4	1					3	2	1	1	1													
1958	10	6	4		2		1		1	1	5		1	1	1	1										
1959	20	9	11			1		3	3		1	1	3	1	2	2	2	1	1	1						
1960	17	6	11	1				1	3	2	1	3	2	2	2	1	1		2	1						
1961 (6 ay)	7	2	5	2							1	1	1	2	1		3									
Yekûn	81	38	43	11	3	4	2	4	1	14	6	2	1	17	4	13	6	10	6	6	4	6	1	5	2	2
%		44,2	45,8	10,77		4,61		4,61		15,38		1,63		16,15		14,61		12,30		7,69		5,36		5,36	1,53	

Ç E T V E L İ V .

ÇEHREDEKİ SABİT ESERİN BÖLGESİ

Sene	Muayene Sayısı	T.C.K. 456/2 Fıkrasına girenler	Sol	R. Frontalis	Sol	R. Palpebralis Superior	Sol	R. Palpebralis Inferior	Sol	R. Orbitalis Superior	Sol	R. Orbitalis Inferior	Sol	R. Zygomatica	Sol	R. Nasalis	Sol	R. Oralis	Sol	R. Buccalis	Sol	R. Paratitea Masseterica	Sol	R. Auricularis	Sol	R. Lateralis Colli
1952	1	1																								
1953	1	1																								
1954	1	1																								
1955	11	5																								
1956	6	4																								
1957	7	3																								
1958	10	6																								
1959	20	9																								
1960	17	6																								
1961 (6 ay)	7	2																								
Yekûn	81	38	8	1	2	2	3	1	11	3	2	2	10	4	10	4	5	3	3	2	3	1	3	1	1	
%			10,57	4,87	4,87	4,87	17	17	2,40	17	17	17	17	17	9,76	6,29	4,87	4,87	4,87	1,20						

46) dir. Bunlardan 38 şahısta tesbit edilen, çehrede sabit eser vasfını haiz olan 82 yaranın 60 adedi çehrenin sol tarafında (% 70, 4), 22 adedi çehrenin sağ tarafından (% 25, 6) çehre ortasındaki yaraların nisbeti ise % 4 dür. Bu vakalarda yaraların çehre sol tarafında daha yüksek nisbette husule gelmesi, travmanın sağ elle yapılmasından dolayıdır.

Çehre nahiyelerinde bulunan yara nisbetleri ise aşağıdaki hususiyetleri göstermektedir.

Çehrede en çok sabit eser husule gelen bölgeler birinci planda R. Zygomatica, R. Orbitalis superior, R. Nasalis, R. Frontalis'dir. Bu nahiyeler altında kas bulunmaması, derinin gergin olması husule gelen nedbenin daha vâzih şekilde teşekkülüne sebep teşkil etmektedir. Keza bu nahiyelerde estetik ameliyatla nedbenin küçültülmesi de müşkilât arz etmektedir.

R. Buccalis ve R. Oralis, R. Paratide masseterica nahiyelerindeki yaralar estetik ameliyatla küçülmeye ve çehrede sabit eser mahiyetinde iken bu vasfın kaldırılmasına müsait yaralar olmakla beraber; vak'alarımızda çehrenin diğer nahiyelerinde bulunan, ameliyatla tashihi kabil olmayan yaralar dolayısıyla ameliyatlarına lüzum görülmemiştir. Çehrenin yaralarında estetik cerrahî ameliyatı tatbik edilmeden veya bu şube mütehassıslarının mütalâası alınmadan kat'i rapor verilmesi doğru olacaktır. Bu vakalarda yaralanmayı müteakkip yapılacak bir estetik ameliyat daha iyi netice verebilir. Hekimlerce estetik ameliyat her vakada nazarı itibare alınıp yapılabilirse, kanaatımızca çehrede sabit eser mahiyetindeki birçok yaraların iyi olacağı ve birçok şahsın ağır bir cezadan kurtulacağı muhakkaktır. Vakalarımızın birisinde estetik ameliyat yapıldıktan sonra kanun anlamında çehrede sabit eser mahiyetindeki yara nedbesi bu vasfını kaybetmiş yakın mesafede farkedilebilir sabit bir nedbe haline gelmiştir. Cetvel 5-6 da gösterildiği veçhile, çehrede husule gelen yaraların uzunlukları 0,5 cm ilâ 10 cm. arasında değişmektedir. Bu yaralardan çehrede sabit eser vasıfları kabul ettiklerimiz 1 cm. ilâ 10 cm. arasında değişmektedir. 1-2 cm. uzunluktaki yaralar çoğunlukla tek başına sabit eser vasfını haiz bulunmamış, bunlarla beraber başka yaralarda bulunması sabit eser vas-

fını vermiştir. Nebdenin genişlik ve derinliği, etrafında bazan husule gelen pigmentation'da ehemmiyeti haizdir.

81 vakada husule gelen 130 yara nedbesinden 7 sinde pigmentation husule gelmiştir. Bir vakada pigmentation çok hafif olduğundan nazarı itibare alınmamıştır. 6 vakada husule gelen pigmentation yaraların diğer vasıflarıyla birlikte çehrede sabit eser teşkil etmiştir.

Sabit eser olarak kabul edilen 38 vakanın % 68 i 1-4 metre mesafeden % 32 si 4 metreden uzak mesafeden farkedilmiştir. Bazı yaraların bıraktığı nedbe anatomik yapısı birbirine çok benzemekle beraber, çehrenin alın, burun, elmacık kemiği gibi mütebariz nahiyelerinde bulunduğu için çoğunlukla sabit eser vasfını haiz olmakta diğerlerinden daha uzak mesafeden görülmektedir.

81 vakada bir metreden aşağı mesafeden farkedilen çehre güzelliğini bozacak, çirkinlik tevlit edecek mahiyette yara nedbesi de müşahede edilmiştir.

Belirli bir şekilde görünme mesafesi; 5-10 cm. mesafeden 14 vaka, 5 cm. ilâ 1 metreden 24 vaka, 1-2 metreden 39, 2-4 metreden 22, 3-4 metreden 7, 4-5 metreden 9, 5-11 metreden 5 vakadır.

Kanun anlamında çehrede sabit eser olarak kabul edilen 38 vakanın belirli bir şekilde görünme mesafesi; 1-2 metreden 5, 2-4 metreden 12, 3-4 metreden 7, 4-5 metreden 9, 5-11 metreden 5 vakadır.

Çehrede sabit eser kabul edilen 38 vakadan % 70 inde bir, % 29 unda 2, % 1 inde 3-4 yara nedbesi tesbit edilmiştir.

Kesici aletlerden çoğunlukla bıçak, ustura, ezici aletlerden taş kullanılmaktadır.

Çehrede sabit eser mevzuunda yapılan bu etüdde aşağıdaki hususlar müşahede edilmiştir.

1 — Çehrede sabit eser vakalarında % 74 nisbetinde mübayin rapor verilmektedir. Ankara'dan gönderilen vakalarda mübayenet nisbeti daha düşüktür.

C E T V E L V.

Sene	Muayene sayısı	T.C.K. 456/2 Fikrasına girenler	T.C.K. 456/2 Fikrasına girmiyenler	Yara uzunluğu			Yaranın görüldüğü mesa fe			Bir şahısta yara adedi hepsi 130 yara				Yara nev'i				Pigmentation	
				En kısa cm.	En uzun cm.	Vasatı cm.	1 metreye kadar	1 - 4 metre	4 metreden fazla	Bir yara	iki yara	Üç yara	Dört yara	Kesici	Ezici	Delici	Bilinmeyen		
1952	1	1	—	4	4	4	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1953	1	1	—	2	2	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
1954	1	1	—	1,5	1,5	1,5	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—
1955	11	5	6	1,5	1,5	1,5	5	5	1	7	3	1	—	2	4	—	5	—	—
1956	6	4	2	1	3	2	2	2	2	3	2	1	—	1	2	—	3	—	—
1957	7	3	4	2	4,5	3,25	1	4	2	7	—	—	—	1	4	—	2	—	—
1958	10	6	4	0,5	6	3,25	3	5	2	5	5	—	—	4	2	—	4	—	2
1959	20	9	11	0,5	5	2,75	11	7	2	12	5	3	—	6	8	—	6	—	2
1960	17	6	11	0,5	10	5,25	16	—	1	10	4	2	1	5	8	1	3	—	1
1961 (6 ay)	7	2	5	0,9	4,5	2,75	5	1	1	3	2	2	—	1	3	1	2	—	1
Yekûn	81	38	43	—	—	—	43	26	12	49	23	9	2	20	34	2	25	—	7
%		44,2	45,8	—	—	—	53	32	15	60	28,45	12,55	0,2	24	42	4	30	—	6,19

2 — Türk Ceza Kanununun 456 ncı maddesi 2 fıkrası şumulünde kabul edilerek, çehrede sabit eser raporu verilen vakaların % 55 inin çehrede sabit eser olduğu kanaatine varılmıştır. Çehrede sabit eser kabul edilmeyen vakalar % 10 unun çehrede sabit eser vasfını haiz oldukları görülmüştür.

3 — Vakaların hadiseden sonra muayeneye gönderilmesi için aradan geçen zaman 3 ay ilâ 3 sene arasında değişmektedir. Çoğunlukla bir sene sonra muayene edilmiştir. Bu zamanın kısaltılması mümkündür. Vakaların zamanında muayeneye gönderilmesi mahkemelere küçümsenemeyecek mahiyette zaman kazancını sağlayacaktır.

4 — 81 vakada tesbit edilen 38 çehrede sabit eserin'in % 60 ı erkek, % 40 ı kadındır. Kadınlardaki nisbetin yüksekliği calibi dikkattir.

5 — 38 çehrede sabit eser vakasının % 36 sı şehirli, % 64 ü köylüdür.

6 — Çehrenin sol tarafında % 74,4, sağ tarafında % 25,6 nisbetinde sabit eser husule gelmektedir. Bu durum sağ daha çok kullanılmasıyla izah edilebilir.

7 — Çehrede sabit eser vakalarının % 70 i, R. Zygomatica (elmacık kemiği üstü), R. Orbitalis Superior (göz üstü), R. Nasalis (burun), R. Frontalis (alın) da husule gelmektedir.

8 — Çehre sabit eser vakalarına ameliyat yapıldığı takdirde nedbe küçülerek, kanun anlamında çehrede sabit eser vasfı kaybolabilir. Bir vakada ameliyattan müsbet netice alınmıştır.

9 — 38 vakanın % 7, 32 sinde çehrede yarananma neticesi pigmentation husule gelmiştir.

10 — Çehrede sabit eser olarak kabul edilen vakaların belirli şekilde görünme mesafesi bir metreden fazladır. Çoğunlukla 3-5 metre arasındadır.

11 — Çehrede sabit eser vasıflı yaraların uzunluğu, 1-10 cm. arasında değişmektedir. 1-2 cm. uzunlukta olanlar bir şa-

hısta birden fazla adettedir. Yani 1-2 cm. uzunluğunda 2-3 yara müştereken çehrede sabit eser vasfı teşkil etmişlerdir.

12 — 38 şahsın % 70 inde çehresinde 1 yara, % 29 unda iki yara, % 0.5 inde 3 yara, % 0.5 inde 4 yara tesbit edilmiştir.

13 — Çehrede sabit eseri husule getiren aletin % 47 si ezici, % 30 u kesici, % 5 i delici vasıflıdır. % 15 inin aleti tesbit edilememiştir. Çoğunlukla ezici alet olarak taş, kesici alet olarak bıçak kullanılmaktadır.

14 — Çehrede sabit eser birçok memleketlerin ceza kanunlarında yoktur. Ceza kanunumuzun mehazı olan İtalyan Ceza kanununun değiştirilmiştir. Bu günkü İtalyan Ceza kanununda çehrede sabit eser ile çehrede daimi değişiklik arasında bir fark bulunmamaktadır. Tetkik edilen vakada çehrede sabit eser tâyininin tatbikatta pekçok hatalara sebep olduğu müşahede edildi.

Türk Ceza kanununun 456 ıncı maddesi ikinci fıkrasında bulunan «Çehrede sabit eser» tabirinin kaldırılması, tatbikattaki hataların önlenmesi bakımından zaruri olduğu kanaatine varılmıştır.

İSTİFADE EDİLEN ESERLER

1. DÖNMEZER S. : Müessir fiiller konusunda «sabit eser» mefhumu. İst. Barosu Dergisi, cilt XXXI. No. 1 - 2. Sayı 3, 1957.
2. EREM F. : Gerekçeli Türk Ceza Kanunu ve Meriyet Kanunu. Akay Kitabevi, Ankara, 1948.
3. EREM F. : Ceza Hukuku. Cilt II, Ankara Huk. Fak. Neşriyatı, 1962.
4. ERMAN S., ELBİR H. : Türk İçtihatları Külliyyatı, İstanbul, 1957.
5. GÖZÜBÜYÜK A. : Müessir fiil bakımından kulak çehreden sayılır mı? Ankara Baro Dergisi. No. 27 - 28. Sayfa 25, 1946. Adalet Dergisi No. 4, Say. 18, 1947.
6. KUNTER N. : Çehrede sabit eser ve çehrenin daimî değişikliği. Adli Tıbbi Expertis. Sayı 31, Sayfa 4, 1957, İstanbul.
7. KÖSEOĞLU C. : Haşiyeli Türk Ceza Kanunu, Ankara, 1955.

8. BAYTOK, ERGİN, SANAL, AYAN, ÜLGENERK, DOĞRUEK : Türk Ceza Kanunu, Ankara, 1959.
9. ÖZDEN C. : Müessir fiiller üzerinde bir inceleme. Adalet Dergisi, No. 7, Sayfa 180, 1944.
10. ÖZTÜREL A. : Adli Tıp. Birinci baskı, Ankara, 1959. İkinci baskı, Ankara, 1961.
11. ÜLKÜSEL M. : Çehrede sabit eser bırakan müessir fiiller ve hastalık iştigal müddetleri. Hukukî Bilgiler Mecmuası, No. 127, Sayfa 35, 1940.